trosečník

114 / 11

ročník III.

pátek 17. března 2023

Motiv z Vrchlabí *foto Pavel Rychtařík*

Milý čtenáři!

Dneska v 8.17 mě vzbudil telefon. Neznámé číslo 770 1…. Vzal jsem to, protože včera mi volali z finančáku a z úřadu, tak co kdyby... Místo lidského hlasu ozvala se hudba. Pravil přítel Koštýř, že kdybych počkal, vyslechl bych nějaké reklamní sdělení. Mám chuť někoho zabít! ☹

turnov

 # Turnov letos vybuduje chodník na okraji města podél frekventované silnice první třídy 35 na Jičín. Bezmála za 14 milionů korun přibude skoro kilometrový úsek pro chodce, osvětlení, opěrná zídka a modernizace čeká i čtyři autobusové zastávky. Výstavba omezí dopravu ve směru od Turnova, práce začnou zřejmě v červnu a potrvají do konce října.
„Budou tam úseky, kde to bude zúžené a bude se jezdit na semafory jedním pruhem," řekl starosta Turnova Hocke.
Nový chodník přibude Na Kamenci, v úseku mezi Luční ulicí a čerpací stanicí Benzina. O jeho výstavbu místní dlouho usilovali. „Je tam zatáčka a chodit tam bylo nebezpečné. Nový chodník umožní, aby se dostali pěší do místní části Kyselovsko a případně do Pelešan," uvedl dál Hocke. Věří, že ke zvýšení bezpečnosti v tomto místě přispěje i vybudování osvětlení. „To řidiče upozorní, že jsou ve městě, a doufám, že zpomalí," dodal.
Přesný termín zahájení výstavby zatím radnice ještě nezná. Práce na chodníku začnou až po dokončení dešťové kanalizace, kterou tam bude budovat ŘSD. Město na vybudování chodníku získalo dotaci 9,5 milionu korun ze Státního fondu dopravní infrastruktury.

Nu, za mě palec nahoru…

 # Turnovské kulturní tipy:

pátek 17. března, 19:00, Malá (domácí) scéna, klub KUS
Trijo

 # pátek 17. března – neděle 19. března 2023
XXXIII. TURNOVSKÝ DRAHOKAM

Regionální loutkářská přehlídka pro Liberecký kraj a Český ráj, kterou tradičně pořádá turnovský Loutkářský soubor Na Židli za finanční podpory Libereckého kraje a Města Turnov.

PROGRAM

Pátek 17. března, 8.30 a 10.00 Městské divadlo Turnov
KDO NECHÁ PEJSKA SPÁT (Kordula Liberec)
vhodné pro děti od 3 let, délka představení 40 minut

Sobota 18. března, Městské divadlo Turnov
9.00 SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ - DRÁČEK DRÁPEK (soubor Šíro Lázně Bělohrad)
vhodné pro děti od 4 let, délka představení 45 minut

11.00 KOUZELNÉ ŽEZLO (Klubíčko Cvikov)
vhodné pro děti od 3 let, délka představení 30 minut
13.00 THUMBELINA (Hili Yaacobi, Ramont Menaš, Izrael)
vhodné pro děti od 4 let, délka představení 45 minut

14.30 BUDULÍNEK (Rolnička Nová Paka)
vhodné pro děti od 3 let, délka představení 35 minut

16.00 NELKEJ, ČECHIE! (Bažantova loutkářská družina Poniklá)
vhodné pro děti od 10 let, délka představení 30 minut

17.30 KDYSI DÁVNO V DÁNSKÉ ŘÍŠI (soubor Za dveřmi Chlumec n. C.)
vhodné od 15 let, délka představení 35 minut

18.30 KDO Z KOHO? (V.O.R.E.L. Liberec)
činohra vhodná od 13 let, délka představení 20 minut
TOHO BY SE JEDEN NENADÁL (V.O.R.E.L. Liberec)
činohra vhodná od 13 let, délka představení 20 min.

Neděle 19. března Městské divadlo Turnov
9.30 SIBIŘSKÉ LEGENDY (Fokus Turnov)
vhodné pro děti od 4 let, délka představení 30 minut

11.00 PTÁK ŽAL (soubor Kordula Liberec)
vhodné pro děti od 3 let, délka představení 40 minut

12.00 - 13.00 TRABLE ŠERIFA MÍŠI (soubor Pod kloboukem ZUŠ Chlumec n.C.)
vhodné pro děti od 3 let, délka představení 20 minut
RUMPLCÁK A PRINCEZNIČKA (Maminy Jaroměř)
vhodné pro děti od 3 let, délka představení 25 minut

14.30 PALEČEK (soubor Vozichet Alena Štěpánová Jablonec n. N.)
vhodné pro děti od 3 let, délka představení 20 minut
O TOM KOBLÍŽKOVI (soubor Jakodivadlo Stružinec)
vhodné pro děti od 3 let, délka představení 20 minut

SLAVNOSTNÍ ZAKONČENÍ
Předání cen dětské soutěže O pilného diváka. Vyhlášení držitele putovní ceny Turnovský drahokam. Vyhlášení výsledků, hodnocení odborné poroty.

Úterý 21. března od 10:00, Turnov II – knihovna na vlakovém nádraží
Netradiční cestovatelská univerzita: Letní Amerika – Chicago a okolí
Učitelka a knihovnice Bára Suchá povypráví o svých pocitech a zážitcích z amerického Chicaga a dalších cest po americkém kontinentu.

Úterý 21. března od 18:00, Dům Na Sboře
Večer Na Sboře – Toulky pojizerskou minulostí
Autorský literární večer s historikem a spisovatelem Janem Luštincem nad knihou Toulky pojizerskou minulostí. Putování Horním Pojizeřím od pramene Jizery po Železný Brod. Průvodní slovo Jan Luštinec, citace textů Eva Kordová a hudební doprovod Petr Kostka. Prodej knihy a autogramiáda.

Úterý 21. března, 19:30, městské divadlo
Královny
Lázeňský pokoj možná nevypadá jako vhodné místo pro komedii, ale opak je pravdou. Tři ženy, které se na něm sejdou, by se za normálních okolností nemohly nikdy setkat, nebýt havárie vodovodního potrubí, ke které dojde v jednom z lázeňských křídel. Každá z hrdinek má odlišný problém, přesto však mají cosi společného – všechny byly v nedávné době vystaveny zlomovým životním okamžikům a teď stojí před nelehkým úkolem – naučit se žít své nové životy. Johana je po autohavárii, podrobila se operaci nohy a došlo ke komplikacím. Zita má zase problémy s nervy a mladá slečna Eliška přišla v nedávné době o zrak a učí se s tímto handicapem žít. Tyto tři postavy jsou generačně i sociálně každá někde naprosto jinde, přesto spolu musí strávit relativně dlouhou dobu. Komedie plná upřímného humoru, ze kterého občas mrazí v zádech.

Středa 22. března od 18:00, Muzeum, Expozice Horolezectví
Těžba českých granátů v Podkrkonoší
Jiří Boudný, Granát Turnov
Povídání o historii těžby českých granátů, ale také o jejich nové těžbě v oblasti Podkrkonoší. Zajímavosti z otvírky ložiska a zahájení těžby v Dolní Olešnici, ale také o vlivu posledních tří krizových let na její průběh.

Středa 22. března, městské divadlo
Kontrabasové kvarteto Bumblebass
Kontrabasové kvarteto Bumblebass vyvrací tradiční názor, že kontrabas lze použít pouze jako doprovodný nástroj.
Čtyři mladí muzikanti dokazují, že kontrabas může hrát hlavní a dokonce divácky působivou roli. Čtveřici, která se sešla na pardubické konzervatoři, tvoří Petr Pavíček, Ondřej Sejkora, Jan Hrubeš a Martin Brádle. V repertoáru

mají hudbu od J. S. Bacha a W. A. Mozarta přes Bedřicha Smetanu až po Jaroslava Ježka, Beatles či filmové melodie. Aranže skladeb pro tento neobvyklý soubor si buď vytvářejí sami, nebo přejímají už hotové aranže většinou od Františka Machače nebo prof. Miloslavem Gajdoše, průkopníků kontrabasové komorní hry. Původní skladby pro kontrabasové kvarteto pocházejí z pera amerického skladatele Tonyho Osborna.

Čtvrtek 23. března, 18:00, Muzeum, Expozice Horolezectví
Lucie Hrozová: Tajemná Aljaška a ledový Island, křehká hra ledu, o sólování, lezení ledových ker a zamrzlých jeskyň
Své dechberoucí fotografie promítne a slovem doprovodí Lucie Hrozová, která se ladně pohybuje nejen po pískovcových věžích, ale i s cepíny v rukou po ledovcových útvarech po celém světě. Mimo mnohá další ocenění, 5 let po sobě získala Ocenění za výstup roku v kategorii Mixy a ledy sportovního charakteru.

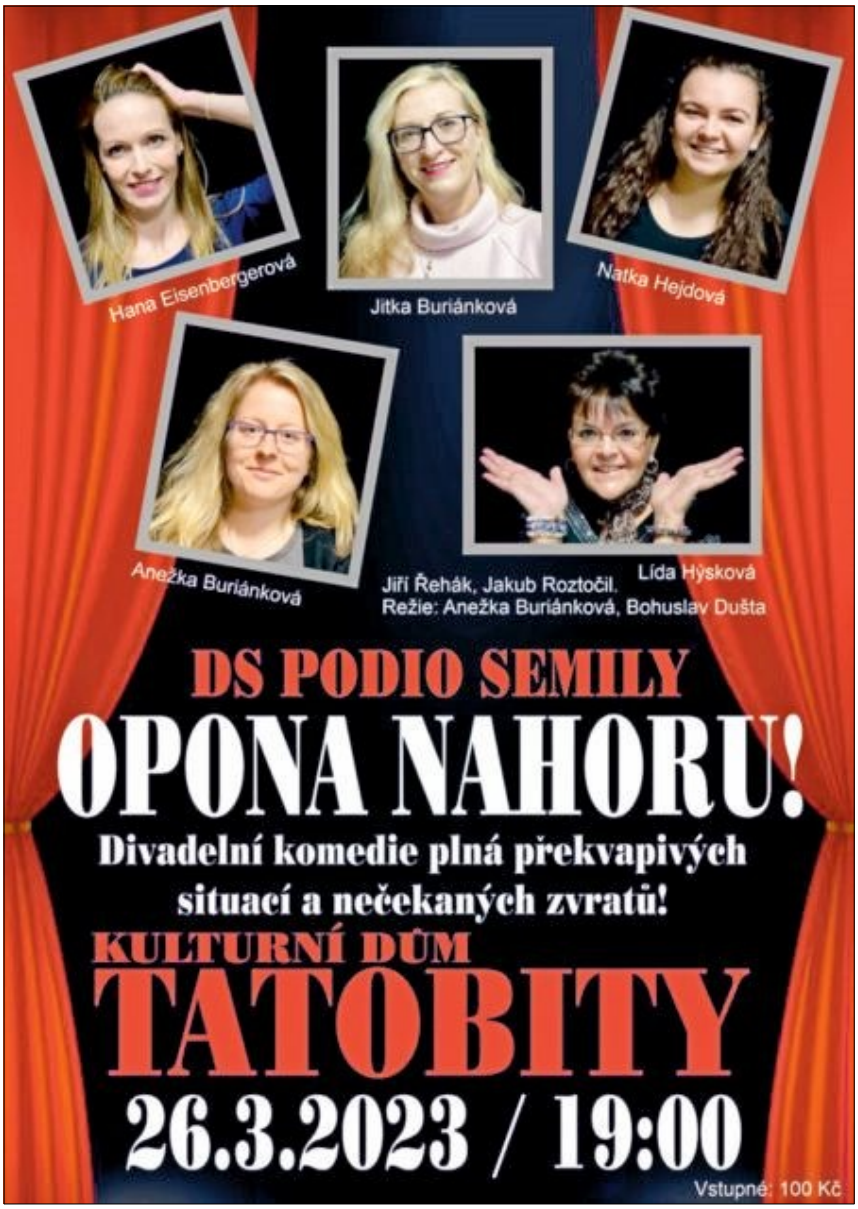
Čtvrtek 23. března, 18.15, kino Sféra
Královská opera: Lazebník sevillský
Když se Rosina zamiluje do tajemného mladého nápadníka, musí využít všechnu lstivost (a trochu pomoci od místního lazebníka), aby vyzrála na svého vypočítavého nápadníka doktora Bartola. Srdceryvné serenády, vtipné převleky i pohádkový konec – se slavným úvodním číslem „Largo al factotum“, pokřikem „Figaro! Figaro!“ a Rosininou veselou árií „Una voce poco fa“ je tato Rossiniho komedie skvělou zábavou. Svůj debut v Královské opeře si odbude dirigent Rafael Payare, který povede mezinárodní obsazení pěveckých hvězd, kde nechybí Andrzej Filończyk, Aigul Akhmetshina nebo Lawrence Brownlee.

turnovsko

OHRAZENICE – Pro velký zájem bude v sobotu 25. března v čase od 10 do 12 hodin pro veřejnost opět otevřen věžový vodojem v Ohrazenicích. Těšíme se na Vaši návštěvu! (VHS Turnov)

TATOBITY –

Hana Eisenbergerová
Jitka Buriánková
Natka Hejdová
Anežka Buriánková
Lída Hýsková
Jiří Řehák, Jakub Roztočil.
Režie: Anežka Buriánková, Bohuslav Dušta
DS PODIO SEMILY
OPONA NAHORU!
Divadelní komedie plná překvapivých situací a nečekaných zvratů!
KULTURNÍ DŮM
TATOBITY
26.3.2023 / 19:00
Vstupné: 100 Kč

lomnicko

LIBŠTÁT – Míra a Milena Hlouškovi z Libštátu si Vás dovolují srdečně pozvat na promítání fotek z Kyrgystánu do restaurace KD Libštát a to v neděli 25. března od 15 hodin.

semily

 # Přednáška Ondřeje Šíra o zajímavostech ze života a díla režisérky Věry Plívové – Šimkové, spojená s promítáním ukázek z jejích filmů, se uskuteční v kině Jitřenka v sobotu 18. března od 10 hodin. Pořádá Spolek rodáků a přátel Semil.

 # Hana a Petr Ulrychovi & Javory beat zahrají v KC GOLF

Příznivci Hany a Petra Ulrychových se mohou těšit na koncert, který proběhne v Kulturním centru Golf Semily ve středu 22. března od 19 hod. Za doprovodu skupiny Javory beat zazní nejznámějších písně z bigbeatového období sourozenců. Hana a Petr Ulrychovi a „jejich“ Javory patří mezi stálice české hudební scény. Svými písněmi přinášejí radost posluchačům už více než padesát let... Písničkář a zpěvák Petr Ulrych se sestrou Hanou a partou spřízněných muzikantů představí koncertní program v němž zazní starý poctivý beat i moravská lyrika. Říká se, že dvakrát nevstoupíš do stejné vody. Bigbít, první etapu muzikantského života sourozenců Ulrychových, vzala voda před více než třiceti lety. Sice se náznaky rockového komponování v některých skladbách vracely, ale vnější a živá muzikantská podoba jejich hudby byla jiná. Proto nebylo možno považovat Hanu a Petra Ulrychovy, stejně jako jejich skupinu Javory, za folklor. To by nepřijali ani oni sami, ani folkloristé.

„Někdy nám říkají, že zpíváme lidové písně, jindy nás řadí do folku, ale my jsme pořád především popík,“ říkal mi Petr Ulrych nejednou. V Petrovi i po desetiletích s cimbálovými Javory doutnala stále jiskřička touhy vrátit se ještě jednou k bigbítu, který byl jejich životní odpalovací náloží po cestě na hvězdnou dráhu v šedesátých letech. Javory Beat mají sílu, energii, tah a v beatové sestavě hrají novinky, ale i to, co od nich dobře znáte. Svou hudbou si získali několik generací a získávají si fanoušky svými písněmi do dnes. Přijměte tedy naše pozvání a nenechte si ujít nadžánrový koncert sourozenců Ulrychových a skupiny Javory beat. Nepochybně si odnesete silný hudební zážitek. (KC Golf)

Před 80 lety nacisté zavraždili vlastence Josefa Vaňka (18. 2. 1892 Bítouchov – 22. 2. 1943 Plötzensee)

V letošním roce si v Semilech připomeneme mnohá kulatá výročí, a tak zavzpomínáme na významné osobnosti a události, které by měly být uloženy v naší paměti. Myslím si, že kdo to dokáže a poučí se ze zajímavé historie, bude si více vážit místa, odkud pochází, kde žije, kam kráčí, více pak miluje svoje město a celé Podkrkonoší, krásný to kraj. Jen pamětníci pamatují, kdy jsme snad na každém nádraží v naší zemi, daleko od Semil, třeba někde na Moravě, našli osobní váhu a za vhozenou minci, už nevím jaké hodnoty (asi 2 Kč), se zvážili. Ale co mě jako kluka potěšilo nejvíce? Na té osobní váze bylo napsáno *Josef Vaněk – SEMILY*. A tak bylo naše město proslaveno opravdu všude šikovným podnikatelem Josefem Vaňkem ze Semil, který takové váhy vyráběl. Nevím proč, ale nikdo mi o něm tenkrát nic nevyprávěl, ani doma, ani ve škole. Jasně, byl to kapitalista, a to se neodpouštělo. Měl ve svém životě vždy dostatek vůle, nenechal se odradit neúspěchem a z úspěchu nezpychl. Překážky, jichž bylo hojně, včetně lidské závisti, dokázal překonávat a osobní statečnost snoubil s láskou k vlasti. Nezoufal a nehroutil se. Vždyť každý nezdar pojímal jako příležitostí začít znovu a lépe.

Jeho život byl krátký, avšak naplněný. Překvapoval dobrými nápady. Seznámil se se semilským knihkupcem Chaloupeckým, který se mu svěřil, že má na skladě cigaretové dutinky a neví co s nimi, vždyť tabák byl vzácností. A to Josef věděl. Výhodně je odkoupil a začal plnit bylinkami, kořením a sušenými pampeliškami. Takto nacpané dutinky pak prodával jako „zdravotní kuřivo“, které nazval Ohio. Byl to velký hit – kuřivo šlo velice na odbyt a Josefu Vaňkovi pak nikdo jinak neřekl než Josef Ohio. Po válce začal vyrábět zdravotní bonbóny z puškvorce, cídidlo kovů, šněrovadla, griotku a francovku. Ohio vymýšlel, vynalézal, uzavíral obchody, otec pak zajišťoval dopravu a samotnou výrobu jistila paní Vaňková. Záhy vznikl i jeho originální výherní automat na dvacetník, jenž nazval Forbes. Co pro USA na konci 19. století znamenalo San Francisco a Chicago, obě města hazardu a vynálezu hazardních automatů, to pro České země v první čtvrtině 20. století a o pár let později byly Semily.

Je pozoruhodné, že nezávisle na sobě a ve stejné době, v polovině 20. let minulého století, začali vyrábět hrací automaty dva semilští podnikatelé – Josefové. Historie zábavního průmyslu v Čechách a na Moravě začala v Semilech zásluhou Josefa Macha (1888 – 1945), jenž vyráběl ve své truhlářské továrničce

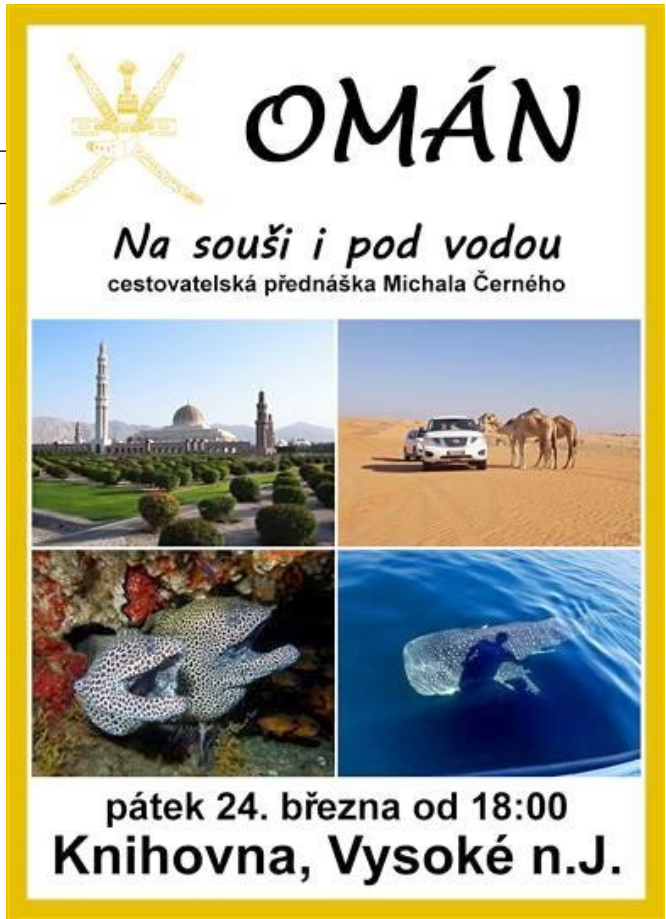
na Špejchaře čp. 400, a Josefa Vaňka, který v r. 1925 zahájil výrobu zcela odlišných hracích automatů *Forbesů* (oba pak dostali licenci v roce 1926). Dřevěné skříňky pro *Forbesy* vyráběla zpočátku firna *Janouch* a automaty se montovaly v pronajatých prostorách u Hamáčků (později Tofa, dnes v ulici U stadionu). Nešlo o strojovou výrobu: skříňky se vyráběly z měkkého dřeva (smrku) s mosazným kováním. *Forbesy* nejprve hostinským zdarma půjčoval, aby poznali, že přitáhnou hosty a peníze z automatů jim zůstanou. Byl to znamenitý reklamní tah. První *Forbes* prodal do hostince U Palasů na Cimbále. Závistivci na úspěšného Josefa Ohio Vaňka začali psát rozličná udání, takže následné kontroly výrobu ztěžovaly. Jeho snem, který musel realizovat, byla vlastní továrna. Když v Semilech peníze na její výstavbu nesehnal, začal ji přesto stavět v Semilech Na Kruhách, a to s pomocí hypotéky ze záložny na Pecce. Byla to malá továrna, ale brzy začala vyrábět a prosperovat. Postavil si vilu a oženil se s *kráskou z hor*, jak se říkalo jeho dívce Anně z Vysokého n/J, s níž měl posléze tři děti – Alenu, Josefa a Arnulfa (Arneho). Ohio byl zamilován, nadšen, motivován a naplněn zdravou podnikatelskou vášní. Sortiment výrobků rozšířil: vyráběl prodejní automaty na cukrářské a drogistické zboží, automaty na prezervativy, na mýdlo na WC, na voňavky, na výrobu sodovky, výčepní pulty s tlakovým mytím sklenic (vlastní patent), kotoučovou pilu *„všeřezku“* nebo gramofony na kliku i hudební skříně. Hrací automaty *Forbesy*, jež zajistily slávu Vaňkově firmě i Semilům, se vyráběly 11 let, až do roku 1936, kdy vyšel zákon, který zakázal hazardní hry. Ty nejkrásnější z ušlechtilých dřev a s mramorovou deskou (pětikorunové) se dělaly na zakázku pro kasina v Karlových Varech a Poděbradech. Zde se zalíbily i zahraničním hostům. A tak není divu, že si několik *nóbl* Forbesů objednal, ovšem na stříbrné mince, i etiopský císař Haile Selasie I. Název Vaňkova automatu - *forbes* se u nás stal obecným pojmem pro všechny hrací automaty. V dalších letech pak firmu proslavila výroba vah rozličných typů, pro kojence i dospělé. Radost z úspěchů a šťastný život rodiny Vaňkových zastavila okupace německými vojsky 15. 3. 1939 a následný vznik Protektorátu Čechy a Morava.

Jen těžké životní situace mohou prověřit morální kvalitu člověka. Protektorátní poměry a druhá světová válka jistě takových situací připravily dostatek. Josef Vaněk se zapojil do protifašistického odboje s odvahou a nadšením, tak jak bylo jeho povaze vlastní, přičemž odboj podporoval i finančně. Krátce po okupaci vznikla v Semilech kolem Vaňka ilegální odbojová skupina, jež se brzy spojila s podplukovníkem - legionářem Aloisem Štroblem, jenž byl tajným vojenským velitelem ozbrojených podkrkonošských pěších praporů Semily a Jilemnice v rámci celostátní ilegální nekomunistické organizace *Obrana národa*. Vaněk a pplk. Štrobl se sešli v ordinaci MUDr. Aloise Pluhaře a rozhodli se postupovat společně. Semilský prapor měl 3 roty (v Semilech, Lomnici n/P, Železném Brodě a četu ve Vysokém n/J). Na půdě semilské sokolovny se tiskl týdeník *V boj*, 100 výtisků každý týden. Josef Vaněk výtisky časopisu a letáky odvážel do Prahy, kde navázal spojení s Otokarem Hoftou, podmoklickým rodákem, který se přestěhoval do Říčan u Prahy, a tak odbojářské spojení Semil s Prahou bylo dobré. Na cyklostylovaném týdeníku *V boj*, který byl vytištěn v Semilech, byla na titulní straně zkratka VTS (Vojenská tiskárna Semily). Celý odboj skončil

v roce 1940, kdy gestapo se rozhodlo k prudkému zásahu proti ilegální organizaci *Obrana národa* a začalo zatýkání odbojářů v celém protektorátu, samozřejmě i v Semilech. František Hyška, štábní kapitán a velitel semilské roty, byl varován, a tak uprchl s finanční podporou Josefa Vaňka, který byl zatčen 14. 2. 1940 a dva měsíce krutě mučen a vyslýchán na gestapu v Jičíně a ve Vrchlabí, dále byl vězněn v Drážďanech, Golnově a nakonec v Berlíně. Postupně byli zatčeni všichni semilští odbojáři (15 osob), 29. 4. Otokar Hofta a 20. 5. 1940 i pplk. Alois Štrobl. Lidový soud v Berlíně vynesl 28. 10. 1942 tři rozsudky trestu smrti a 22. 2. 1943 byli popraveni pověstnou gilotinou v Plötzensee Josef Vaněk, Alois Štrobl a Otokar Hofta. Jejich těla byla vydána anatomicko – biologickému institutu Berlínské univerzity a dle Červeného kříže byl popel popravených vhozen do řeky. František Hyška byl dopaden českým policajtem na Českomoravské vrchovině a vězněn v Terezíně, kde se dočkal těžce nemocný osvobození a jeho blízcí propuštění z koncentráku ve Svatobořicích.
Manželka Josefa Vaňka Anna, matka Aleny (19 let), Josefa (17 let) a Arneho (14 let), zemřela brzy po válce v roce 1945 ve věku 53 let. Odbojovou činnost Josefa Vaňka vyznamenal v roce 1945 prezident Dr. Edvard Beneš Válečným křížem za statečnost, komunisté Vaňkovu továrničku znárodnili (1948) a Zastupitelstvo města Semily ocenilo krátký, bohatý, statečný, ale krutým osudem poznamenaný život Josefa Vaňka v roce 2013 titulem Čestný občan města Semily in memoriam.

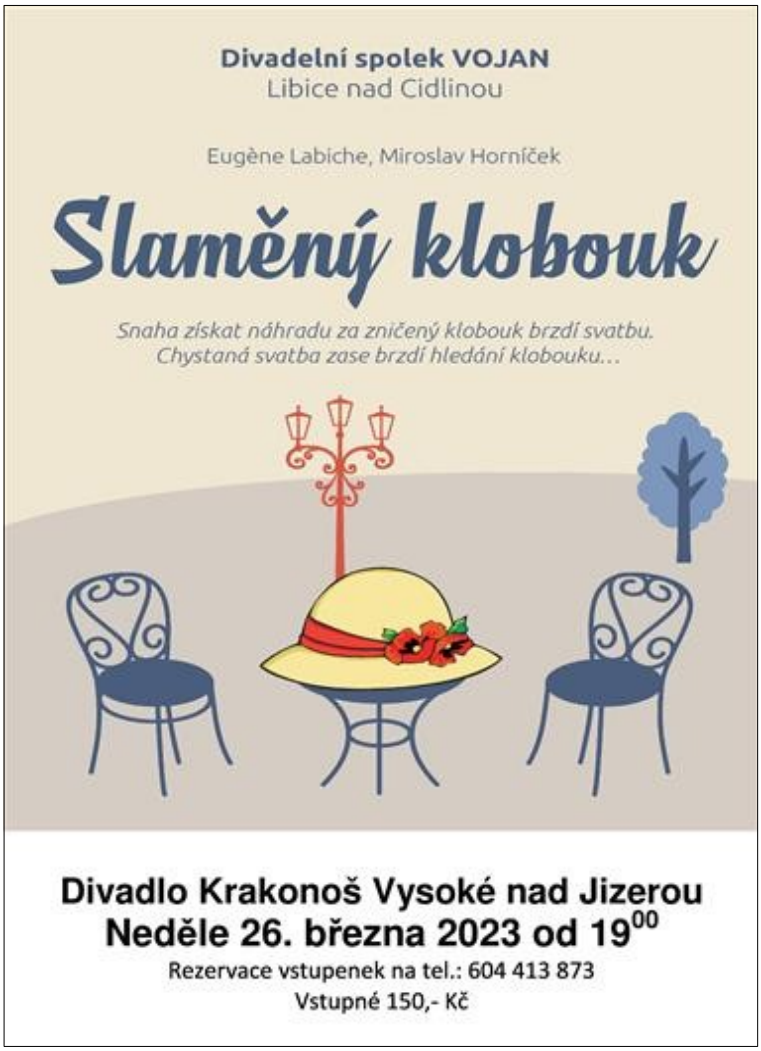
/ Miloš Plachta, *Semilské noviny*

***Poznámka:* Autor článku si dovoluje upozornit nejen čtenáře *Semilských novin* na zdařilý počin semilského muzea, které připomíná 80. výročí popravy Josefa Vaňka, a to hned v prostorách u vchodu, poučnou minivýstavou cenných archivních dokumentů z výslechů na gestapu i několika výtisků týdeníku *V boj*, nazvanou *Josef Vaněk – vynálezce a odbojář*.**

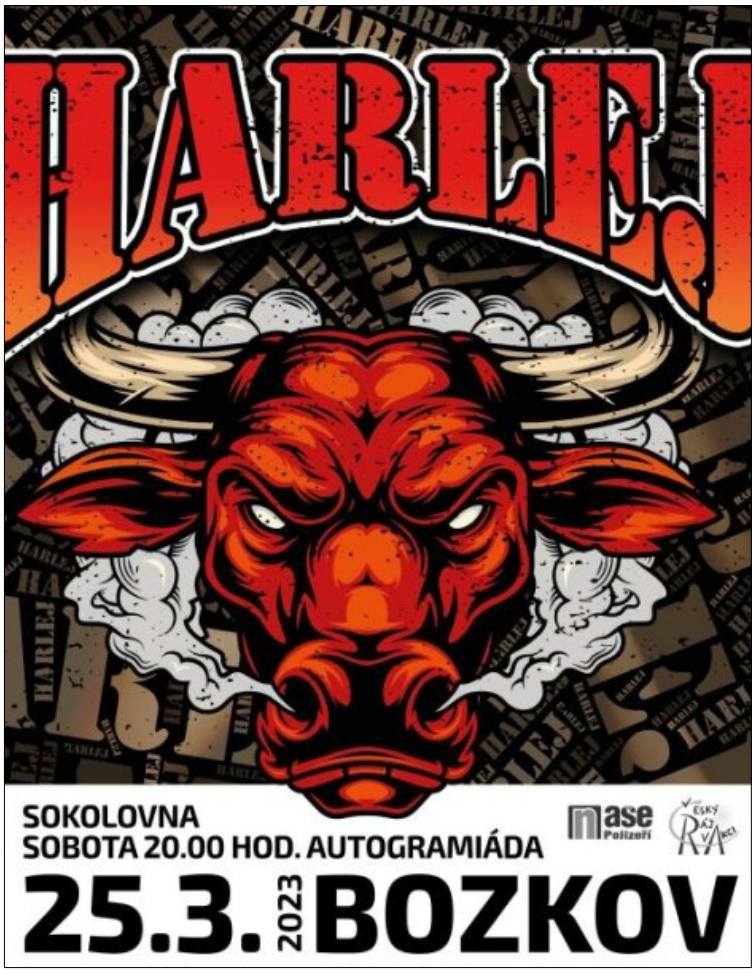

VYSOKÉ n/J –

VYSOKÉ n/J –

BOZKOV –

Kulturní obec se přela. Kdo je autorem románu Hostinec U kamenného stolu, Rada, nebo Poláček?

Minulý víkend uvedla TV Prima film Hostinec U kamenného stolu. Romantický příběh z idylických lázní Džbery pod Skálou ale nevznikal v idylické době. Doba byla vlastně tak zlá, že předloha, humoristický román stejného titulu, nemohl vyjít pod jménem skutečného autora.

Román *Hostinec U kamenného stolu* se stal poslední knihou, která vyšla (1941) za života Karla Poláčka, byť už ne pod autorovým jménem. Připomeňme čtenářům příběh vydání knihy a roli malíře Vlastimila Rady, který byl pod prvním vydáním románu podepsán.
V roce 1940, v době protektorátu, kdy se nesměly vydávat knihy neárijských autorů, oslovil Vlastimila Radu tehdejší umělecký ředitel nakladatelství Františka Borového Rudolf Jílovský. Navrhl Radovi, který vydal společně s Jaroslavem Žákem několik knih (*Budulínek a Matlafousek aneb Vzpoura na parníku Primátor Dittrich)* aby kryl svým jménem nový humoristický román Karla Poláčka *Hostinec U kamenného stolu*.
Vlastimil Rada souhlasil, text poupravil a knihu doplnil svými ilustracemi. Rudolf Jílovský zasvětil do konspirace s vydáním Poláčkovy knihy tajemníka Bohumila Nováka a ekonoma Jaroslava Pilze. Mezi Radou a nakladatelstvím byla vyhotovena smlouva, ale honorář za celou knihu byl vyplacen Karlu Poláčkovi.

Vlastimil Rada

Tajemník Bohumil Novák, který vydal v roce 1969 vzpomínky *Národní 9,* k této literární kamufláži uvedl: „Kdo znal výrazný sloh Poláčkův, musel na první ráz poznat, že to nepsal Rada, a tak se stalo, že cenzorní úředník Vilém Kostka (major čs. armády, dosazený na toto místo předsedou vlády Aloisem Eliášem) nechtěl knihu povolit. Byl asi upozorněn některým z cenzorů na rozdíly mezi slohem Radovým a Poláčkovým. A chtěl po mně, abych prohlásil, kdo je skutečným autorem. Teprve když jsem prozradil Poláčka a účel vydání, Kostka vydání pod Radovým jménem povolil.“

Kniha po vydání způsobila v literární veřejnosti rozruch, vyskytli se lidé, kteří nevěřili, že je autorem Rada, ale že je to styl podobný Poláčkovi. V nakladatelství se připravovali pro případ, že budou muset dokazovat árijsky původ *Kamenného stolu* před příslušnými úřady. Spolehlivá úřednice měla dosvědčit, že román opisovala z Radova rukopisu, a jednotlivé listy by se našly v jeho psacím stole při případné prohlídce. Ale Němci se nic nedozvěděli.

Když měl být podle literární předlohy natočen film, byl Vlastimilu Radovi přidělen ke spolupráci zkušený scenárista Otakar Vávra, který měl film i režírovat. V té době se Vávra potkal s Karlem Poláčkem a třebaže společně hovořili delší dobu, pravdu se od něho nedozvěděl.

Na psaní scénáře Otakar Vávra zavzpomínal: „Asi v roce 1942 mě požádal malíř Rada, abych s ním spolupracoval na filmovém scénáři podle jeho nové knihy *Hostinec U kamenného stolu.* Chodil jsem k němu asi dva měsíce, bylo to na pokraji Stromovky *(Dům Umělecké besedy v Českomalínské – pozn. f.)*, až jsme napsali celý scénář. Vůbec jsem nepochyboval, že on je autorem toho románu. Pan Rada se ani náznakem nezmínil, že skutečným autorem je vlastně Karel Poláček. To jsem se s velkým překvapením dozvěděl až po válce.“

Česká komedie *Hostinec U kamenného stolu* byla natočena až v roce 1948 v režii Josefa Grusse. *(Gruss byl ve své době populárním hercem, autorem humoristických próz a divadelních her pro děti, scenáristou a textařem slavných hitů, tento film – ve kterém sám také účinkoval – byl jeho jediným filmovým režijním pokusem. A dodám, že úspěšným – pozn. f.)*

To už spisovatel Karel Poláček nebyl mezi živými. Není známo, kdy zemřel. Naposledy byl spatřen 19. ledna 1945 při pochodu do koncentračního tábora v Gleiwitz (Hlivice, pol. Gliwice). Obecně se uvádí datum 21. ledna 1945, které odpovídá selekci ve zmíněném koncentračním táboře.

/ David Řeřicha, *Železnobrodský zpravodaj*

Karel Poláček

#

 # 24. března od 19 hodin

Jsi úchvatná v podání DS Máj 1867 Tatobity

Komedie o nejhorší zpěvačce na světě, která vás přesvědčí, že zpívat falešně je velké umění. Hlavní postavou příběhu, jenž se opravdu stal, je Florence Foster Jenkinsová, která je přesvědčena, že je obdařena pěveckým talentem. Když sopranistka F. Jenkinsová v roce 1944 oznámila termín svého koncertu v proslulém hudebním sále Carnegie Hall, vstupenky byly vyprodány během pouhých dvou hodin. Byla celebritou se vším všudy a měla kariéru, kterou by jí leckterá operní diva mohla závidět. Byla výjimečná, přesněji řečeno výjimečně příšerná. Na základě naprosté absence jakéhokoli pěveckého talentu jí bylo přisouzeno přízvisko Anticallas (s odkazem na nejslavnější operní zpěvačku Marii Callas). Přijměte tedy pozvání na velkolepý herecký koncert vyprávějící pravdivý příběh o lidské nezdolnosti cimrmanovských rozměrů. „Lidé mohou říkat, že neumím zpívat. Nemůžou ale říct, že jsem nezpívala.“

železnobrodsko

 # Práce na cyklostezce *Greenway Jizera* byly zahájeny, v současné době probíhá kácení dřevin ve směru od Železného Brodu. Chtěli bychom požádat obyvatele, turisty a procházkáře, aby dočasně nevyužívali pěšinu po levém břehu Jizery za házenkářské hřiště (tzv. Bábincem).

Hrozí zde nebezpečí spojené s kácením stromů a úklidem dřevní hmoty. Pěšina není bezpečně průchozí!

KRÁSNÁ PĚNČÍN –

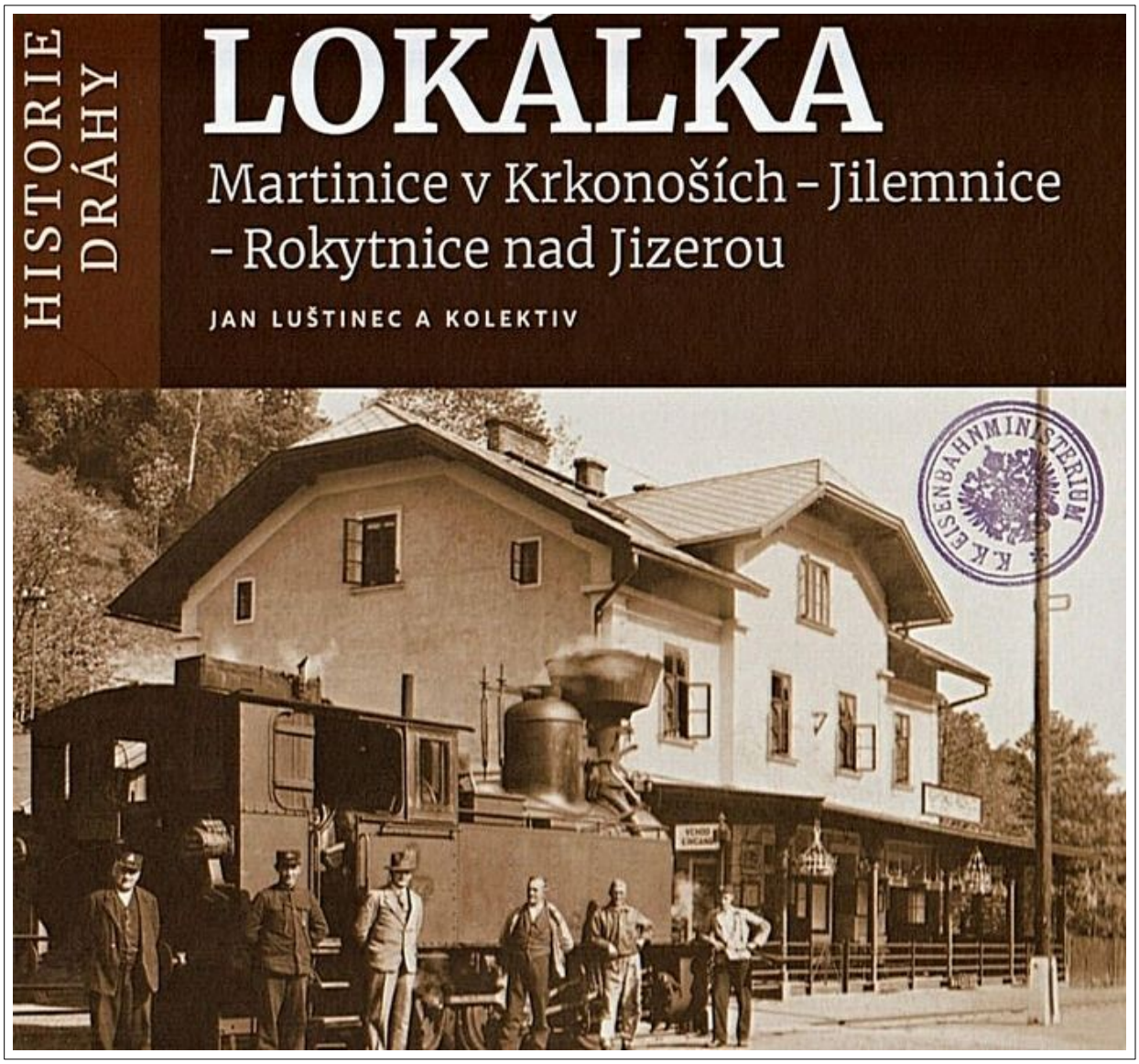

jilemnicko

JILEMNICE – Přednáškový cyklus Osobnosti Harrachů
Cyklus ukáže zajímavé osobnosti rodu Harrachů, spojené také s naším regionem, v kontextu dějinných událostí.

Pod císařským praporem – Kariéra Otty Bedřicha hraběte Harracha v době třicetileté války.
Osudy válečníka a prvního majitele panství Horní Branná z rodu Harrachů v kontextu doby představí badatel a student Ondřej Capoušek. Uskuteční se v úterý 28. března v 17 hodin v Erbovním sále.

 # Výše zobrazená publikace přibližuje historii tratě Pojizerského Pacifiku i jedinečné železniční stanice Martinice v Krkonoších, odkaz hraběte Harracha i důmyslné práce našich předků. Na webu *Tisícovky* ji získáte za 749 Kč. Vydal Spolek železniční historie Martinice v Krkonoších, 163 stran.

vrchlabí

#

Ne
19

JAN ČERVINKA – KAM ANI PTÁK NEDOLETÍ

Vernisáž výstavy horolezce Jana Červinky. Jádrem nové výstavy Jana Červinky jsou záběry z Afghánistánu pořízené během I. Československé expedice do pohoří Hindúkuše v roce 1965. V hudební části programu vystoupí Karel Pičman – klávesy, Martin Sikora (SK) – zpěv. Galerie Morzin, 16:00

JAN ČERVINKA - Kam ani pták nedoletí

Jádrem nové výstavy Jana Červinky jsou záběry z Afghánistánu pořízené během I. Československé expedice do pohoří Hindúkuše v roce 1965. První poválečné státní výpravě se podařilo získat povolení k horolezeckým výstupům v panenském údolí Išmurchu, kde Čechoslováci úspěšně provedli 17 prvovýstupů na vrcholy Hindúkuše, z nichž sedm přesahovalo 6000 m n. m. Tato úspěšná výprava sklidila mezinárodní ohlas a započala éru československých expedic do světových velehor.

Název výstavy „Kam ani pták nedoletí" je totožný se jménem dokumentárního filmu, na kterém Jan Červinka spolupracoval během expedice s Bedřichem Rogerem a který v roce 1966 získal Zlatý rododendron, první cenu na festivalu filmů o horách v Trentu. Během třicetidenního čekání na povolení v hlavním městě Kábulu totiž Červinka společně s Rogerem a fotografem Vilémem Heckelem procestovali velkou část Afghánistánu a pořídili filmový a fotografický materiál z míst, která jsou dnes pro cizince nedostupná.

Jan Červinka je československý horolezec, který se narodil v Opavě (1930) a od roku 1969 žije ve Vrchlabí. Za své kariéry získal řadu nejvyšších sportovních ocenění, patří k nejvýznamnějším postavám v historii československého horolezení. Je autorem téměř třiceti samostatných výstav a v současné době americká autorka Juliet D. Golden dokončuje jeho rozsáhlou biografii.

VERNISÁŽ SE USKUTEČNÍ 19. 3. 2023 v 16 hodin v GALERII MORZIN ve Vrchlabí.
Výstava potrvá do 14. 4. 2023.

V hudební části programu vystoupí Karel Pičman – klávesy
Martin Sikora (SK) – zpěv

Velké poděkování patří hlavnímu podporovateli této výstavy PETRU DĚDKOVI.

#

#

krkonoše

Textil, sklo, železnice i lyže. Za svůj rozkvět vděčí Krkonoše Harrachům

Jeden z nejvýznamnějších šlechtických rodů v české historii. To jsou Harrachové – rakouský šlechtický rod českého původu. Národní památkový ústav přišel letos s 13. ročníkem projektu Po stopách šlechtických rodů s podtitulem Harrachové – vznešenost zavazuje. Jeho cílem je představit tento rod a jeho zásluhy, mimo jiné i o rozvoj oblasti Krkonoš.
Letošek je rokem význačných harrachovských jubileí: před 400 lety nastoupil Arnošt Vojtěch z Harrachu na pražský arcibiskupský stolec a zároveň uběhlo 400 let od sňatku Isabely Kateřiny s vévodou Albrechtem z Valdštejna.
V letošním roce se také připomíná 70 let od zpřístupnění zámku Hrádek u Nechanic, který dříve sloužilo jako letní sídlo šlechtického rodu.

Historie rodu Harrachů sahá až do 14. století. Jeho hlavní postavou se stal Albrecht z Valdštejna. Vévoda byl ženatý dvakrát. Jeho první chotí byla bohatá moravská šlechtična Lukrécie Nekšovna, a právě díky tomuto sňatku získal vévoda svůj majetek, který byl vstupním kapitálem pro jeho válečné podnikání. Po pěti letech manželství Lukrécie zemřela a do nejvyšších pater šlechty se vévoda dostal sňatkem s Isabelou Kateřinou z Harrachu.
Jednotliví členové šlechtického rodu svými znalostmi a schopnostmi přispívali k rozvoji Krkonoš. Ferdinand Bonaventura (1636–1742) zakoupil panství Jilemnice a spojením s Brannou vytvořil silné a významné panství. Alois Tomáš Raimund (1669–1742) stál u zrodu harrachovské sklárny. Bedřich August Gervasius Protasius (1696–1749) založil plátenickou manufakturu a bělidlo

v Jilemnici a započal tak rozmach textilního průmyslu. Jeho syn Arnošt Quido (1723–1783) se naopak soustředil na lesnictví a sklářství. Odkoupil také sklárnu v Harrachově. František Arnošt (1799–1884) nechal vystavět rodovou hrobku v Horní Branné či zámek Hrádek u Nechanic.
„Na dosavadním využívání železnice, sklárny, ale i počinů v oblasti ochrany přírody a turistiky v Krkonoších je dobře patrné, jak mimořádní vizionáři a osvícenci Harrachové byli a jak výraznou stopu u nás zanechali," uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Jan Nepomuk hrabě Harrach působil v mnoha odvětvích. Zejména podporoval české zájmy, a především se soustředil na tlumení nenávisti mezi Čechy a Němci a nabádal je ke spolupráci. Budoval turistické cesty, nechal postavit řadu horských bud a také založil Klub českých turistů v Jilemnici. Na jeho příkaz byly do Horní Branné dovezeny z Osla dva páry lyží, aby lesníkům usnadnily pohyb zasněženou krajinou. Po jejich vzoru byly vyrobeny historicky první domácí lyže. O tři roky později v Jilemnici vznikl Český krkonošský spolek lyžařů a začala se psát historie lyžování v Krkonoších.
Slavný šlechtický rod stál také u založení nejstarší a dodnes nepřetržitě fungující sklárnou v Evropě Novosad & Syn. Jilemnický zámek ze 16. století vděčí za svou podobu též hraběti Nepomukovi. I přes nákladné přestavby mu ponechal ráz střídmého renesančního zámku. (Jan Mikulička)

jičínsko

Za MUDr. Hynkem Tišerem, všestrannou osobností Jičína (19. 3. 1934 – 25. 10. 2018)

Stávali jsme oba na startu lyžařských závodů *Jizerská 50* a *Krkonošská 70*, vlastnili oba Mikulášské triko za spoustu startů na Mikulášském běhu na Bradech. Když jsem tam utrpěl tříštivou frakturu kotníku, velmi mne motivoval a povzbuzoval v rehabilitaci. On to byl, kdo odstartoval první pochod Českým rájem, nazývaný nyní Putování za Rumcajsem – bylo to tehdy od Průmyslovky z Komenského náměstí. Byl skvělým a vytrvalým cyklistou, který ještě v pozdním věku objížděl republiku. Jeho porce kilometrů na kole byly i po jeho osmdesátce - nevídané! Jako zkušený vodák sjížděl i mnoho řek v úžasných všesportovních partách. Miloval hory i skály a měl obzvláštní vztah ke Slovensku. Jeho přezdívka oldskauta byla *Grizzly*. Nomen- omen, postavu na to měl. Jeho děti sportují a sportovaly. Syn Jaromír je skvělým horolezcem, bývalým reprezentantem v orientačním běhu. Před lety jsem mu předal pořádání předvánočních koled ve skalách, kam chodí velmi slušné návštěvy i děti s rodinami., zpívají se klasické české koledy s doprovodem těch nástrojů, které kdo přinese…

Obzvláště jsme se s Hyndou sblížili kvůli košíkové. Na tradiční basketbalový Turnaj Generací přivedl kdysi tým „Lepařovo gymnasium“. Byl hrdým absolventem této školy. Jím vedený tým byl zvláště po společenské stránce vydatným oživením sportovních klání pod bezednými koši i na tradičních večírcích Turnaje generací.

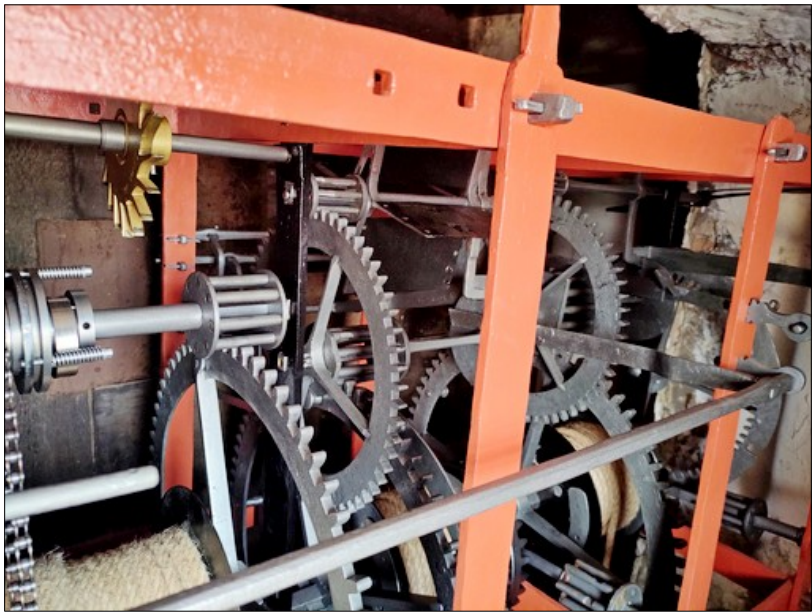

Pro pohádkový festival učinil jednou naprostou výjimku a jako opravdový znalec Krkonoš uspořádal ve zdejší obřadní síni slušně navštívenou přednášku na téma *Josef Aleš - Lyžec*, což jak známo byl nejen průkopník českého lyžování, lyžování, ale též otec malíře Josefa Váchala a bratranec Mikoláše Alše.

Bývalého spoluhráče z basketu (a též porodníka) MUDr. Petra Krykorku jsem kdysi požádal, aby zhodnotil Hyndovu profesní karieru. Protože oni dva spolu víc než 25 let spolupracovali, jistě to je pohled zasvěcený. MUDr. Hynek Tišer pracoval po promoci dva roky v Liberci, pak v Jičíně na gynekologicko-porodnickém oddělení. Na neuvěřitelných několik dní byl zde jmenován v roce 1975 primářem, ale musel odejít (byl “odejit“) do Jilemnice. Tam dosáhl výrazných úspěchů na poli reprodukční medicíny a právě z Jičína měl ohromnou klientelu. Pak si teprve Jičín uvědomil jak výrazného odborníka ztratil… Bylo to ostatně všeobecně známo! O nevůli zdejších mocipánů jsem se nicméně zmínil, když jsem Hyndu s jeho přednáškou kdysi v jičínské obřadní síni představoval. Seděl tam tehdy snad i symbolicky vedle prof. Roberta Kvačka. Oba výrazní členové a postavy skupiny jičínských *„Čtvrtečníků“*.
Skvělou profesní pověst Hynka mi později potvrdil i bývalý spoluhráč z basketu a přední český neonatolog MUDr. Miloš Zapadlo.

Byl jsem nadmíru poctěn tím, že mi MUDr. Tišer věnoval s oslovením *příteli* jedno paré přípisu věnovaného hlavně výše zmíněné skupině Čtvrtečníků. Ty vedl známý všesportovec Ing. Všetečka, zvaný Brďan. V něm popisuje pestrost a rozmanitost jejich sportovního přátelství, recesi, vyznává se nejen z lásky k Českému ráji, ale i ke Slovensku, jeho horám a řekám, ze vztahu k moravské cimbálové muzice.
Oba jsme chodívali na *Důstojnické večírky,* konané na nejrůznějších místech - i na koledy ve skalách, které jsme spolu každoročně od r. 1991 absolvovali.
V závěru shora uvedeného dopisu „Brďanovi“ a Čtvrtečníkům je pak zmínka i o „mizející legendě“. Odchodem MUDr.Tišera, který si ještě nedlouho před svou smrtí dopřál svou poslední vyjížďku na kole, skutečně cosi mizí. Legenda všesportovců, všestrannosti, kulturnosti, ryzích lidí, kteří opravdu ve sportui profesně něco uměli. On daroval spoustě novorozenců život, zůstal skromným, tím, kdo žil i po rozpadu společného státu nadále v Československu…

/ Jaroslav Veselý

JIČÍN – <u>Hodinový stroj se vrátil do věže kostela sv. Ignáce.</u>

Renovaci zajistilo město Jičín a nyní už se čeká jen na závěrečnou zprávu restaurátora.

Fungující hodiny jsou historickým milníkem. Naposledy totiž šly cca před 75 lety. Hodiny zrekonstruoval akademický sochař Petr Skála se svou ženou. Těchto specialistů je v celé střední Evropě vskutku jako šafránu a pro Jičín je velkou devízou a ctí, že pan Skála naše hodiny zařadil do svého harmonogramu. Celková cena za renovaci byla 626 326,25 Kč včetně DPH.
Nešlo jenom o renovaci, nýbrž i o modernizaci. Hodiny jsou totiž zcela autonomní, přijímají vzdálený signál. Další zajímavost spočívá ve vlastnictví. Budova kostela je v majetku Římskokatolické farnost, ale samotné hodiny byly odjakživa ve vlastnictví města. Je jaksi symbolické pro dnešní dobu, že po dlouhých dekádách má město Jičín jdoucí hodiny na obou stranách historického centra.

JIČÍN – V pondělí 20. března v 19 hodin v jičínském biografu vystoupí *Poutníci: přes 50 let v country.*
Hudební skupina v roce 2020 slavila 50 let od svého vzniku. Pořad odehraje kapela s bendžistou Petrem Voštou, zpěvákem Jakubem Bílým. To jsou ti mladší současní Poutníci.

NOVÁ PAKA – Osmdesáté výročí transportu židů z Nové Paky

Systematická deportace židovských obyvatel z území protektorátu, která začala v roce 1941, postihla i občany Nové Paky v roce 1943, a to ve třech vlnách. Tímto článkem bych chtěl tuto událost a obyvatele připomenout. Nejedná se o historickou práci, ale o interpretaci osobního sběru informací. V případě nesrovnalostí se omlouvám a budu rád za případné doplnění a opravení.

V Nové Pace bylo v roce 1943 jedenáct rodin židovského původu. První vlna transportu byla 13. ledna. Toho dne bylo odvedeno deset osob:
– Emilie Adlerová z domu čp. 70 v ulici F. F. Procházky (dnešní Klenotnice).
– Ladislav Kohn, Pavel Kohn a Irena Kohnová z domu čp. 633 v ulici Kotíkova (dům zbořen po zakrytí potoka Rokytka). Před válkou si rodina postavila nový dvojdům čp. 33 a 38. V jednom vchodu měli ordinaci a v druhém bydlení. MUDr. Vojtěch Kohn zemřel při pokusu o překročení hranic protektorátu.
– Josef König, Arnošt König, Markéta Königová a Olga Königová z domu čp. 311 v ulici Komenského. Rodina zde měla obchod s galanterií. V domě s nimi žila i rodina Frischova, jejichž dcera se provdala ke Königům. Její bratr Frisch těžce nesl zprávy o válce a deportacích. V létě 1942 spáchal v domě sebevraždu. Arnošt König chodil do skautu a říkalo se mu Arna. Byl nadaný houslista a před odsunem měl jediné přání – poslechnout si u sousedů z rozhlasu Mou vlast (rádio jim bylo totiž zabaveno).
– Terezie Nálevková z domu čp. 314 v ulici Komenského (dnes park před základní školou Komenského).
– Otto Schönfeld a Jan Schönfeld z domu čp. 1101 v ulici Ruská. Pan Schönfeld byl ředitelem firmy Schnabel. Aby ochránil před deportací ženu a dceru, které nebyly židovského původu, tak se nechal rozvést. Syn Jan válku přečkal a po osvobození pomáhal vést třetí skautský oddíl. Zemřel při tyfové epidemii, když na vojně pomáhal při ošetřování nemocných.

Druhá vlna deportací postihla Novou Paku 16. ledna 1943. Z Paky tehdy bylo do Terezína odvezeno pět osob:
– Jindřich Gärtner s maminkou Julií Gärtnerovou z domu čp. 437 v ulici Lomnická. Jindřich chodil do skautu a měl přezdívku Hary. S maminkou, kterou odmítl opustit, zahynul v noci z 8. na 9. března 1944 při vyvraždění rodinného tábora v Osvětimi. Jeho památku a hrůzné činy připomíná pamětní deska na skautské klubovně, kterou zhotovil novopacký sochař Ladislav Zívr.
– Bedřich Weigl, Julius Weigl, Rudolf Weigl a Anna Weiglová z domu čp. 184 v ulici Kotíkova. Otec Julius byl ředitelem vidochovské textilky. Syn Bedřich zemřel při výstavbě

podzemní továrny Richard v Litoměřicích. Jediný přeživší byl Rudolf, který dříve pracoval v bývalé rakvárně pana Pavlovce (ulice Kumburská).

Posledními deportovanými do Terezína 9. června 1943 byla Marta a Rudolf Löwyovi z domu čp. 20. Byli to starší manželé, kteří se do Nové Paky přistěhovali z Varnsdorfu.
Bez datace a ověření jsou záznamy o dalších osobách:
– Ema Hoffmanová z domu čp. 1147 v ulici Jugoslávská. Ema byla žena majitele Hoffmanovy tkalcovny (dnes SQS vláknová optika). Manžel nebyl původem Žid, a tak se s ní rozvedl, aby ochránil majetek.
– Markéta Srpcová z domu čp. 307 v ulici Komenského se snad do Nové Paky vrátila.

Jedinou rodinou židovského původu, která před hrůzami války zvládla opustit Novou Paku a Československo, byla významná rodina Schnabelova. Bohuslav Schnabel postavil roku 1884 moderní textilní továrnu a tkalcovnu a vybudoval největší novopacký podnik, který zaměstnával tisíc lidí. Poslední mně známou stopou k této rodině je skautská legitimace syna George Schnabela z roku 1944 z New Yorku.
Mnohá města si připomínají válečná utrpení pietními místy, pamětními deskami nebo v případě deportací židovských rodin tzv. kameny zmizelých (Stolpersteine). Pro naše město je tato historická
doba bílým místem na mapě a možná navždy už i zůstane. Připomeňme si osudy našich sousedů alespoň těmito řádky a doufejme, že se nikdy nic podobného již nebude opakovat.
/ Jindřich Beneš, *Achát*

tanvaldsko

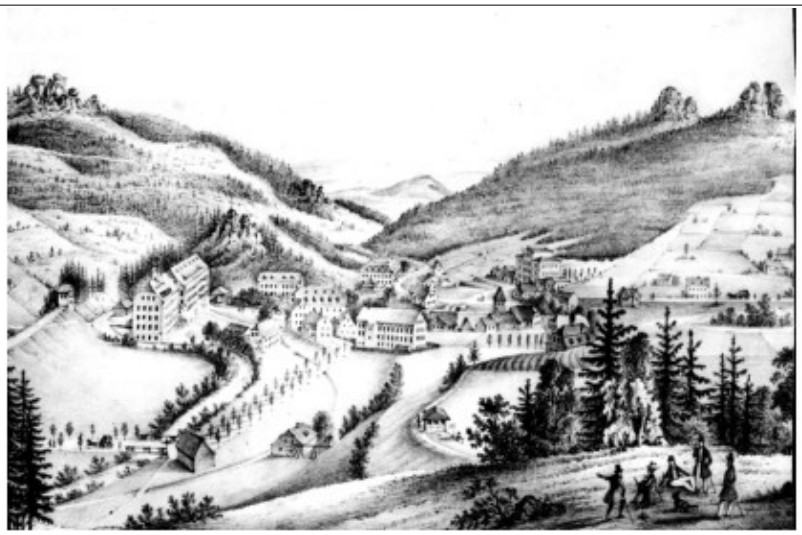
 # Správa železnic informuje o výlukách na železniční trati *036 Liberec - Harrachov - Szklarska Poręba Górna*, které budou probíhat v úseku Smržovka - Tanvald ve dnech 20., 21., 22. a 23. března vždy od 7:25 hod. do 13:25. Ve dnech 27., 28., 29. a 30. března 2023 vždy od 7:40 hod. do 13:40 budou probíhat výluky na železniční trati 034 v úseku Smržovka - Josefův Důl.

Zmizelá místa v části ulice Krkonošská

Před časem jsem v článku popisoval místa podél levé části ul. Krkonošská od křižovatky s ulicí Nemocniční směrem ke křižovatce s ulicí Poštovní.
V dnešním článku se zmíním o pravé straně této části ulice. Než začnu popisovat zmizelá místa v tomto úseku, chtěl bych zmínit tragickou událost, která zasáhla právě tuto část ulice Krkonošská. Jednalo se o protržení přehrady na Bílé Desné 18. září 1918.

O samotné tragédii už bylo napsáno mnoho, a tak se zmíním pouze o dění v Tanvaldě.

Mezi kamenným železničním viaduktem a kovovým mostem mezi Tanvaldem a Šumburkem nad Desnou přívalová vlna vybudovala v korytě řeky Desná hráz z kmenů, kamení a dalšího materiálu, který hrnula s sebou. Tím se voda na zlomek okamžiku v korytě zastavila, zvedla se hladina a voda se přelila do ulice Krkonošská, kudy pokračovala dál. Cestou zaplavovala sklepy a její hladina dosahovala do výše 155 cm nad úrovní ulice. K tomuto se dochovala dokumentace pro pojišťovnu. Na snímcích vyhotovených šumburským fotoateliérem Zeman je červenou čarou znázorněna výše hladiny vody, na některých snímcích je uvedena hodnota výše hladiny. Voda s sebou i nadále brala vše, co se jí postavilo do cesty. Voda v korytě po vylití do prostor ulice už neměla takovou sílu, aby strhla most mezi Tanvaldem a Šumburkem nad Desnou, ale dost síly na to, aby olámala kovové zábradlí mostu před domem čp. 327 (budova bývalé spořitelny). Když voda opadla, zbyla tu další hráz z kmenů a dalšího materiálu přineseného vodou, která přehradila ulici Krkonošskou. Část vody se vrátila do koryta a zbytek pokračoval ulicí Krkonošská. V Tanvaldě voda z protržené přehrady způsobila pouze materiální škody. Dostupné prameny neuvádějí žádné oběti na životech. Na odklízení škod po katastrofě byli nasazeni váleční zajatci, protože kromě této tragédie zuřila první světová válka. Tolik k tragédii, která postihla nejen sousední Desnou, kde způsobila jednak velké materiální škody a také ztráty na životech, ale i několik měst a obcí dále podél toku řeky Desná a řeky Kamenice, kam se zmíněná řeka v Tanvaldě vlévá. Zpět do části ulice Krkonošská.

Na snímku z r. 1851 Dolního Tanvaldu je část ulice Krkonošská popsaná v článku stromová alej kolem cesty, vodní mlýn ve spodní části snímku a dům č.p. 179 uprostřed

Hráz z kmenů vytvořená přívalovou vlnou z protržené přehrady mezi železničním viaduktem a mostem mezi Tanvaldem a Šumburkem nad Desnou

Měl jsem možnost prohlédnout si mimo jiné jeden obraz zachycující

starý Tanvald. Zde je část ulice popisovaná v tomto článku, vyobrazena jako ulička ohraničená po obou stranách alejí stromů. V místě, kde dnes stojí objekt čp. 234, původně hotel Koruna, je nakreslený jediný dům. Jednalo se o vodní mlýn. Vodní kolo roztáčena tzv. horní voda. Voda dopadala na lopatky kola z vantro-ků shora. Voda přitékala z rybníku nad mlýnem. Místo a tvar hráze rybníka připomíná část zakřivené ulice Školní. Dobu výstavby vodního mlýna se mi nepodařilo zjistit. Ani dobu, do kdy se v mlýně mlelo. Jeden z pramenů uvádí, že budova chlapecké školy (dnešní gymnázium) byla postavena v roce 1896 na místě bývalé střelnice. Ta stála na vysušené bažině po rybníku, jehož voda roztáčela kolo mlýna. V té době už mlýn v provozu být nemohl.

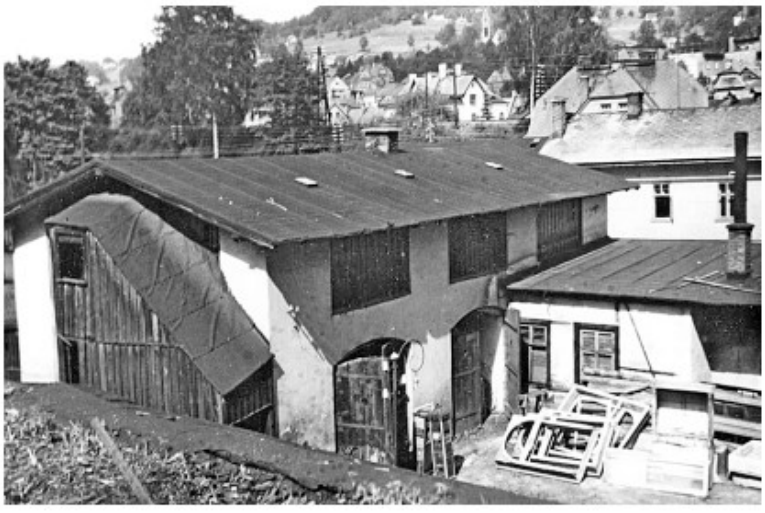
Na základech vodního mlýna byl postaven hotel Koruna. Součástí hotelu byla i samostatná budova velkého tanečního sálu. Ten byl s budovou hotelu spojen chodbou. V tanečním sále byl provozován i biograf až do roku 1930. Vedle tanečního sálu býval pozemek patřící majiteli hotelu. Zde se pořádaly pravidelné nedělní trhy. V roce 1930 majitelka hotelu prodala pozemek městu a to zde nechalo postavit budovu nového kina. Kino několikrát změnilo své jméno a nakonec tu s názvem kino Jas Járy Cimrmana stojí dodnes.

I na budově kina se projevila změna výšky silnice. Po dokončení stavby byly před vchodem do kina celkem čtyři schody. Opravami se silnice stále navyšovala a spolu s ní i výška chodníku. Dnes je vchod do kina v úrovni chodníku.

Při pohledu na čelní stěnu budovy bývalého hotelu Koruna je vidět prostorné parkoviště. Zde stával dům čp. 321. Informace o domě se mi zjistit nepodařilo, snad jen to, že byl zbourán v době výstavby nového mostu přes řeku Desnou a přilehlou křižovatku okolo roku 1952.

Přehrazení dnešní ulice Krkonošská kmeny a materiálem přineseným přívalovou vlnou před domem č.p. 327

Jediný snímek domu č.p. 321 který se mi podařilo nalézt, i když focený zezadu (dům stál na místě, kde je dnes vedle bývalého hotelu Koruna velké parkoviště)

Na opačné straně popisované části pravé strany ulice stojí dům čp. 329 s prodejnou smíšeného zboží. Vedle tohoto stával dům čp. 380. První zmínka o domě je z roku 1912. Dům si nechal postavit Eckert Albert. Mnoho informací o domě se nedochovalo. Dům byl zbourán v souvislosti s výstavbou nákupního střediska Špičák, s jehož výstavbou se začalo v roce 1983.
Posledním domem u křižovatky s ulicí Poštovní byl dům čp. 179. Postaven byl někdy před rokem 1840. Původně v něm byla textilní manufaktura, později soukromá pošta a hostinec. V roce 1961 byl dům zbourán. Nějakou dobu zde byla prázdná plocha až do roku 1983, kdy na základech původního domu započala stavba obchodního domu Špičák. V budově už nenajdeme samoobslužnou velkoprodejnu potravin. Nicméně obchodní dům je zde stále.

/ Miroslav Dušek, *Tanvalský zpravodaj*

jablonecko

RÁDLO –

JABLONEC n/N – Nevšední životní příběh malíře Richarda Fleissnera

Jsou umělci, jejichž životní příběh se odehrává především mezi čtyřmi stěnami ateliéru –u malířského stojanu a pracovního stolu, nebo v malířském plenéru. Jejich rodinný a veřejný život se nevyznačuje ničím výjimečným.

Avšak životní příběh Richarda Fleissnera byl psán nejen výtvarným talentem a tvůrčí fantazií, ale také pevnými morálními postoji a prosazováním hodnot, jako je svoboda, demokracie a porozumění mezi lidmi, bez ohledu na vyznání nebo národnost. Proto bychom si tohoto osobitého výtvarného umělce měli připomínat i jako čestného člověka, který si získal oprávněné místo v kulturních dějinách našeho města.

Cesta do Jablonce nad Nisou

Richard Fleissner se narodil v roce 1903 v Městě Touškov na Plzeňsku. Jeho otec, soudní úředník, často měnil působiště, a tak dobu dospívání prožil Richard v Litoměřicích. Díky výtvarnému talentu byl v roce 1921 přijat na Akademii výtvarných umění v Praze. Po úspěšném absolvování školy se stal středoškolským učitelem v Aši. Do Jablonce nad Nisou ho přivedla láska ke své spolužačce, jablonecké malířce Editě Plischkeové, s níž se na začátku roku 1927 oženil. Ve stejném roce nastoupil jako profesor Státní odborné školy pro umělecký průmysl v Jablonci nad Nisou a krom pedagogické práce se zapojil i do uměleckého života města.

V době, kdy Richard Fleissner na školu přišel, probíhala v učitelském sboru generační obměna. Ředitel školy Wilhelm Schmidt, člověk s demokratickým smýšlením, mu byl blízký svojí otevřeností. I díky Fleissnerově pedagogickému

působení se dařilo školu přetvářet v učiliště, kterému nebyla cizí svobodomyslnost a tvůrčí experiment. Soudě podle vyjádření některých absolventů, byl Fleissner u studentů velmi oblíbený a stal se jim rádcem i ve věcech překračujících rámec vyučování. S vděčností na něhovzpomínali zejména čeští studenti této německojazyčné školy.

V Československu se v době mezi dvěma světovými válkami odvíjel kulturní život českojazyčného a německojazyčného obyvatelstva většinou odděleně. To platilo i o výstavách výtvarného umění. Richard Fleissner patřil mezi výtvarníky z řad českých Němců k výjimkám – rád vystavoval společně s českými umělci. Například v roce 1934 se jeho jméno objevilo na přehlídce československého umění ve Vídni společně s F. Bílkem, V. Benešem, L. Kubou, A. Hudečkem, M. Švabinským, V. Rabasem, V. Radou a E. Fillou. Fleissner byl loajální k československému státu a považoval ho za svoji vlast. V Jablonci nad Nisou udržoval přátelské vztahy s českou menšinou. Projevoval se jako aktivní antifašista a po roce 1938 byl za své názory perzekuován. Předstíral duševní nemoc, aby se vyhnul nástupu na frontu. Účastnil se sabotážní činnosti u vojenské posádky v Liberci a na konci války jen zázrakem unikl nejvyššímu trestu.

Vila Plischke v Rýnovické ulici 19, kde žil Richard Fleissner se svojí manželkou v čase svého jabloneckého pobytu.

S ohledem na postoje a činy v době okupace bylo Richardu Fleissnerovi i jeho manželce navráceno československé státní občanství. Vzhledem k nejisté době se ale rozhodli v roce 1946 dobrovolně vystěhovat do Bavorska. Jako antifašistům jim bylo umožněno vzít si svůj osobní majetek včetně uměleckých děl a výtvarných potřeb. Tak se skončila část životního příběhu Richarda Fleissnera, která byla spojena s Jabloncem nad Nisou.

Kdo by se chtěl o Fleissnerových životních osudech a jeho umělecké tvorbě dozvědět více, je srdečně zván na výstavu v Městské galerii MY. Koná se při příležitosti 120. výročí umělcova narození a bude probíhat od 23. března do 28. května letošního roku.

Jan Strnad / MGMY, *Jablonecký měsíčník;* foto *Jablonecký měsíčník,* Dorotheum

liberec

 # V pondělí zavřeno, ve zbylé dny do šesti a ve čtvrtek, kdy je vstup zdarma, do osmi večer. Prodloužená bude od 1. dubna otevírací doba Oblastní galerie v Liberci. Rozhodl tak nový ředitel této instituce Filip Suchomel. Bohaté sbírky liberecké obrazárny tak bude moci zhlédnout více návštěvníků. „Galerii čeká pod vedením pana ředitele Suchomela řada postupných změn. Lepší přístupnost uměnímilovné veřejnosti je jednou z nich," uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje. (Jan Mikulička)

 # <u>Kulturní a kreativní centrum jako odkaz Christiana Linsera</u>

Z poslední budovy, která zbyla po slévárně Linser, se má stát kulturní a kreativní centrum. Je to budova protknutá historií. Z někdejší továrny vyjel v roce 1907 první automobil RAF.

Postupná transformace bývalé továrny Linser na kulturní a kreativní centrum by měla být podle předpokladu dokončena do září roku 2025. Liberečtí radní schválili návrh zadávací dokumentace a jmenovali komisi k posouzení nabídek v rámci zadávacího řízení.

Koncepce projektu Kulturního a kreativního centra Linserka byla odsouhlase-na vloni zastupitelstvem města v rámci zadání k soutěžnímu dialogu Papírák 2030. Dle této koncepce využití budovy pro soudobý kreativní průmysl navazuje i na mimořádný odkaz Christiana Linsera, který se zde od roku 1858 z rodinné slévárny propracoval přes výrobu motocyklů Zeus až k prvnímu automobilu značky RAF v tehdejším Rakousku-Uhersku.

„Linserka bude důležitým startovacím projektem pro obnovu městského brownfieldu spodního centra, tzv. Papírového náměstí. Kromě významu aktivace kulturně kreativní obytné čtvrti bude Linserka i jedním z budoucích pilířů organismu kulturně kreativních center různého zaměření se spádovou oblastí celého kraje," řekla architektka a urbanistka Zuzana Koňasová z Kanceláře architektury města Liberce (KAM).
Podle KAM jsou kreativní centra nástrojem rozvoje kreativní ekonomiky s vysokou přidanou hodnotou na lokální úrovni. „Koncepce centra cílí na kreativní čistý průmysl, to je kreativní podnikání, ke kterému je zapotřebí pouze notebook," popsal náměstek primátora pro architekturu, veřejný prostor a dopravní stavby Jiří Janďourek.
Projektová dokumentace má stát 3,7 milionu korun. Náklady na rekonstrukci budovy dosáhnou 38 milionů. Projekt by však měl být do značné míry podpořen dotací až 31 milionů korun. (Zpravodaj Liberec)

liberecký kraj

 # Liberecký kraj má v havarijním stavu sedm mostů, žádný z nich na tom ale není tak špatně, že by musel být pro dopravu uzavřený. Někde je ale omezená tonáž, případně je provoz omezený zúžením vozovky, většina těchto mostů by se měla ještě letos dočkat rekonstrukce, řekl náměstek hejtmana Jan Sviták.
Liberecký kraj má ve správě 645 mostů, jejich stav výrazně poznamenaly bleskové povodně v srpnu 2010. Velká voda tehdy zasáhla 198 mostů, 60 procent z nich bylo narušeno tak, že musela být omezena jejich nosnost. Kompletní rekonstrukci potřebovalo 22 mostů, devět jich voda zcela zničila. Povodeň napáchala tehdy jen na krajských mostech škody za 453 milionů korun.

Stav mostů se ale podle Svitáka zlepšuje jen pomalu a jejich opravy jsou nákladné. Opravu by podle něj potřebovala zhruba třetina mostů, kraj ale obtížně hledá i dodavatele. Letos by měly stavbaři opravit například mosty v Janově nad Nisou, Víchové nebo Tatobitech. Veřejné soutěže musel ale podle Svitáka kraj opakovat. „Bojujeme s tím, že firmy mají čím dál větší problém zajistit stavební práce na opravách mostů a je problém vůbec získat nabídku," doplnil hejtmanův náměstek.
Příznivě se podle Svitáka na stavu mostů projevila větší údržba. „Silnice LK provádějí v mnohem větší míře údržby mostů, což by mělo z dlouhodobého hlediska přinést velké úspory, loni tak byly provedeny opravy a údržba u 17 mostů, potřebovali bychom to postupně navýšit až na 50 mostů ročně," dodal Sviták. (Genus, ilustrační foto f.)

Letošní rok je v Mnichově Hradišti rokem LIAZu

Z bran zdejšího závodu vyjel první nákladní automobil značky LIAZ před 70 lety a před 20 lety jej opustil poslední speciál postavený pro Rally Dakar. V sobotu 27. května si tak budou mít co připomínat nejen milovníci nákladních automobilů, Dakaru, veteránů, ale také pamětníci a bývalí zaměstnanci. Na náměstí, na dopravním terminále a na náměstíčku u tzv. litých domků bude vystaveno sedm desítek nákladních vozů značky LIAZ, po městě budou zájemce vozit historické autobusy, které budou svážet návštěvníky i z Mladé Boleslavi a Jablonce nad Nisou, milovníci Rally Dakar se setkají s legendárními jezdci, kteří na extrémní závod zavzpomínají, a akce nabídne také výstavy, filmovou projekci v kině, spanilé jízdy, kulturní program a samozřejmě pestré občerstvení. O tom všem už jsme psali – co je ale nového?

Organizátoři navázali spolupráci s Janem Říhou, redaktorem a moderátorem televizního pořadu Autosalon, ale také pravidelným účastníkem Rally Dakar, které o závodě napsal několik knih. Ten bude uvádět celodenní program včetně besedy s dakarskými jezdci. Pozvání na akci přijal Jiří Moskal, který za volantem vozu značky LIAZ obsadil na Dakaru v roce 1988 v kategorii kamionů 2. místo, dále Martin Macík, Pavel Záleský, Josef Brzobohatý ml., Jan Filip nebo Bohuslav Vonšovský.
Sběratelé autogramů si budou moci piloty i navigátory nechat podepsat.

Na akci bude k vidění průřez modelovými řadami LIAZu od 50. let do roku 2003, takže se bude jistě hojně vzpomínat. K vidění budou veterány i provozní vozy, sklápěčky, tahače i vozy se speciálními nástavbami. Ty nejzajímavější vozy a účastníky budeme postupně představovat na sociálních sítích města.
Už od března se v prostoru náměstí budou postupně objevovat výstavní panely z dílny městského muzea, které představí fenomén LIAZ z řady různých pohledů a přinesou rovněž nově zpracované vzpomínky pamětníků. Na akci bude možné zakoupit drobnou publikaci o historii národního podniku, jehož vozy se vyvážely do celého světa včetně exotických destinací, jako je Argentina nebo Tanzanie.
Organizátoři se v tuto chvíli rovněž obracejí na případné zájemce z řad veřejnosti, kteří by se do zajištění akce 27. května měli chuť zapojit. Hledají se dobrovolníci, kteří by poskytli účastníkům akce běžný informační a organizační servis, i pamětníci, kteří by dovedli o LIAZu zasvěceně pohovořit. Spolupráce bude honorována. Obracet se můžete na dominik.maly@klubmh.cz.

/ Martin Weiss, Kamelot, foto město Mnichovo Hradiště

mladá boleslav

Spolužáci z akády. Mladoboleslavská Galerie Sbor českých bratří otevírá po zimě své brány

Přesněji řečeno své brány otevře zítra, tedy 15. března, a stane se tak výstavou *Spolužáci z AVU.* Miroslav Konrád, Miloslav Marschal, Ivan Bukovský a Zdeňka Marschalová – absolventi pražské AVU – se setkají na společné výstavě, která bude průřezem jejich dosavadních prací.

Návštěvníci si prohlédnou škálu výtvarných technik: akryl, olejomalbu nebo kvaš na papíře. I výtvarné motivy budou různorodé. Výtvarné práce vystavujících akademických malířů a malířky získaly řady ocenění u nás i v zahraničí a jejich díla jsou zastoupena ve sbírkách po celém světě.
Miroslav Konrád *(1945 v Českých Budějovicích)* je možná jediný umělec, který dává už 11 let každý den své obrazy, kresby, akvarely i artprotisy na facebook. Tím má mimořádný kontakt se zájemci o výtvarné umění. Uspořádal za svůj život na 78 výstav, z toho jen ve Francii 46 samostatných. Jeho díla jsou tedy rozeseta po celém světě. Loňská expozice v Surrealistické galerii v Lounech zdůraznila kořeny jeho představivosti i speciální poetiky jeho olejomalby. Akrylem začal malovat teprve nedávno.
Miloslav Marschal *(1947)*, žák profesora Jana Smetany, vychází z pozorování přírody. Nejdůležitějšími technikami jsou kvaš na papíře a olej na plátně nebo sololitu. Kresby i obrazy působí dynamicky a přitom meditativně. Naléhavost obrazů umocnuje užití struktur, past a vlepování barevných papírů.

Zdeňka Marschalová *(1951)* také studovala AVU (1972–78) u profesora Smetany; patří k silné generaci, která nastupovala v osmdesátých let a která se přes nepřízeň doby dokázala prosadit, navázala na odkaz některých důležitých proudů minulosti. Vytvořila si vlastní svět a přitom osobitě rozvíjí odkaz nové figurace; její současnou inspirací je pohyb; maluje tanečnice a plavkyně, někdy se dostává až na hranici abstrakce Ivan Bukovský *(1949 v Praze)* je rovněž Smetanovým žákem (1971-76), žije v Podlesí u Příbrami, pracuje v příbramském atelieru. Kromě volné tvorby působí také pedagogicky. Patří k mladší generaci širokého proudu české *Nové figurace*, která původně vzešla z informelu a ponechala si jeho existenciální východiska a expresivitu. Ve své práci byl ovlivněn renesanční a barokní malbou, italským civilismem a evropskou *Novou figurací*. V roce 2020 měl velkou retrospektivní výstavu v Belvederu na Pražském hradě.

Sbor českých bratří je významnou památkou Mladé Boleslavi a svým provedením patří k nejstarším renesančním pseudobasilikám mimo Itálii. Připomíná slavnou minulost města v 16. století, kdy se město stalo centrem Jednoty bratrské.
Základní kámen byl položen patrně již roku 1544, na dokončení byl povolán Matteo Borgorelli, který vstoupil do služeb Kunráta Krajíře z Krajku, majitele boleslavského panství. Sbor byl dokončen o Velikonocích roku 1554. Po smrti posledního Krajíře Arnošta byl Sbor uzavřen a naposledy svému účelu sloužil od Rudolfova majestátu (1609) do Bílé hory (1620), kdy byl trvale uzavřen a přešel do správy katolické církve.
Roku 1787 bylo ve Sboru umístěno vojenské skladiště, což způsobilo narušení stability budovy. Na nálehání Spolku krajského muzea koupilo roku 1899 budovu město a umístilo zde muzeum. Roku 1905 započala celková obnova silně zdevastované

památky pod vedením architekta Antonína Wiehla, která byla dokončena roku 1908. V 70 letech proběhla další generální oprava, dnes je v budově umístěna výstavní a koncertní síň s jedinečnou akustikou.
(Pavel Šubrt, SM Mladá Boleslav + Kultura města Mladá Boleslav)

Co znamená, když pomlázka teče? Dozvíte se v Muzeu Mladoboleslavska na velikonoční výstavě

Liščí preclíky, pučálka a hon na Jidáše. Na boleslavském hradě do 11. dubna představují, jak naši předci slavili svátky jara a co všechno těmto oslavám v předminulém století předcházelo.
Muzeum Mladoboleslavska dlouhodobě mapuje lidovou kulturu regionu a shromažďuje doklady a svědectví, která ji představují nám a uchovávají ji pro další generace. Veřejnost se s nimi pak může seznámit zejména díky workshopům, na kterých muzeum spolupracuje s mistry tradičních řemesel, nebo sezonním výstavám, které přibližují zapomenuté zvyky spojené s různými svátky. Nyní se v prostorách expozice věnované venkovu jedna taková výstava otevře – pod názvem *Pomlázka teče, dejte, teta, vejce* připomene předvelikonoční a velikonoční zvyky, rituály, recepty i hry.
„Mladou Boleslav a její okolí dnes vnímáme zejména jako kraj, který je poznamenán automobilovým průmyslem. Jedná se ovšem o místo, které je velmi bohaté na tradiční projevy zvykoslovné tradice, a to i v současné zrychlené době," říká ředitelka Muzea Mladoboleslavska Kateřina Jeníčková.

„Naše aktuální výstava vás zavede do období velikonočních příprav a oslav a seznámí vás s řadou zdejších regionálních specifik Velikonoc, a to na základě autentických záznamů tří generací etnografických dokumentátorů Václava Krolmuse, Jana Evangelisty Konopase a Barbory Hoblové, jejichž působení pokrývá téměř 150 let kulminace lidových tradic ve zdejším kraji."
Některé zvyky přitom můžete oprášit i dnes. Kdysi oblíbené polykání kočiček proti bolestem v krku sice nedoporučujeme, ale třeba takové pečení „liščích" preclíků potěší současné děti stejně, jako těšilo jejich praprababičky.
O co jde? Na začátku předvelikonočního období, o první postní neděli, rozvěsily nad ránem hospodyně na stromy v zahradě preclíky. Ráno je děti vyběhly hledat. Věřily, že je tam pro ně nechala liška.
Stejně tak asi není nutné hlídat na Velký pátek pole, aby vám z něj někdo nesetřel rosu. Ovšem až se budete připravovat na koledníky o Velikonočním

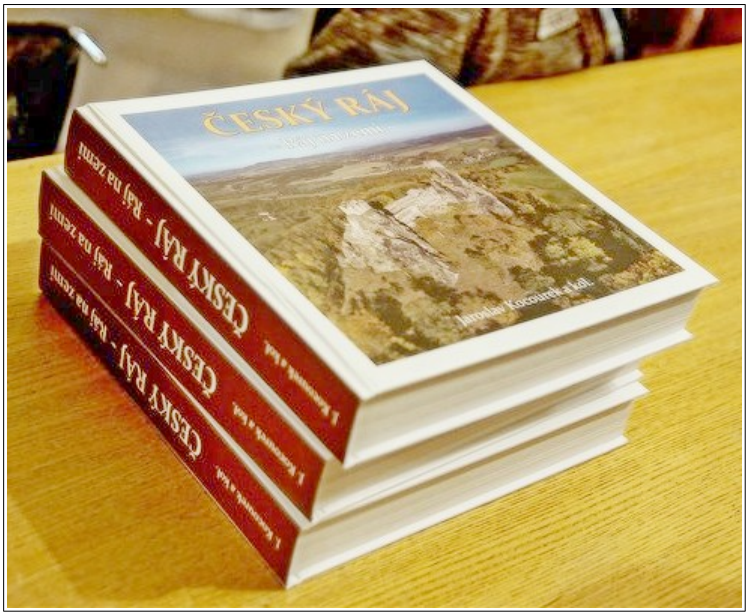
pondělí, nezapomeňte, aby nachystaná barvená vejce byla plná, vařená nebo i syrová. Vyfouknuté skořápky, tzv. vejdunky, totiž znamenaly smrt a zmar. Obarveným vajíčkem můžete také vyznat lásku. Inspirujte se u Jana Evangelisty Konopase, který zaznamenal konkrétní vzkazy napsané na kraslicích v 2. polovině 19. století.

„K výstavě jsme připravili katalog, který vás provede celým předvelikonočním obdobím i svatým týdnem, na jehož konci velikonoční svátky vrcholí. Najdete v něm zvyky, písně, říkadla a recepty, kterými si zpestříte čekání na Velikonoce i samotnou jejich oslavu," dodala Kateřina Jeníčková.

A co znamená, že *pomlázka teče?*
Jde o první verš mladoboleslavské velikonoční koledy, kterou si zapsal Jan Evangelista Konopas. Celé znění si přečtete ve zmíněném katalogu.
„Na téma předvelikonočních a velikonočních tradic jsme také natočili několik videí. Najdete je na našem youtube kanále, ale určitě vám je připomeneme i na našich sociálních sítích," doplňuje Kateřina Jeníčková. V jedné z hlavních rolí tu vystupuje roubená fara v Dolní Krupé, kterou muzeum spravuje. Ta je sice v zimě a na jaře pro návštěvníky uzavřená, před Velikonoci se však mimořádně na jeden den otevře. 1. dubna vás na faře čeká bohatý velikonoční program.
(Boleslavan)

Kniha o Českém ráji byla nominována na cenu Kniha roku Libereckého kraje

Velký zájem provází letos soutěž Kniha roku Libereckého kraje; autoři a nakladatelé nominovali celkem 46 publikací. Hodnotit je bude odborná porota. Na internetu lze zároveň hlasovat v kategorii Cena čtenářů. Mezi nominovanými je i kniha *Český ráj - ráj na zem*, kterou loni na podzim vydalo Infocentrum Mladá Boleslav. Také vy můžeme svým hlasem přispět k získání ceny právě pro tuto knihu.
„Pro Infocentrum Mladá Boleslav a autory knihy Český ráj je čest, že kniha vůbec byla přijata do soutěže. Doufáme, že Boleslaváci budou hlasovat pro naši knihu, abychom se dostali co nejvýš," uvedl vedoucí Infocentra Mladá Boleslav Gérard Keijsper.
Každý může hlasovat o Cenu čtenářů prostřednictvím dotazníku na adrese: *https://forms.gle/RiXZABmUSdXRKixD8*. Lhůta pro hlasování je do 23. dubna.
***Kniha Český ráj – Ráj na zemi* pojednává o naší nejstarší chráněné krajinné oblasti, klenotu a srdci České republiky. Na 576 stranách a 1620 fotografiích se podrobně seznámíte s pohádkovým Jičínem, se srdcem ráje Turnovem, ikonickým hradem Trosky, Kozákovem s nalezištěm polodrahokamů a vedle těchto známých míst se stovkami dalších, která často unikají pozornosti. Kniha nezapomíná na unikátní přírodu, hrady a zámky, skalní města, lidovou architekturu, Boskovské jeskyně, technické památky, církevní památky nebo tradiční železnobrodské sklářství. Města a obce jsou zvlášť popsané tak, aby každý se mohl orientovat a najít to, co má nejraději.**

Kdo se stane oficiálním vítězem v jednotlivých kategoriích, bude jasné na předávání cen 23. května od 15 hodin v Krajské vědecké knihovně v Liberci. Soutěž Kniha roku Libereckého kraje má pět kategorií: první jsou beletrie a poezie, druhou odborná a populárně naučná literatura, dále literatura pro děti a mládež, učebnice, umělecká monografie a výtvarná publikace a kategorie Kniha o obci. Vítěz každé kategorie získá finanční odměnu ve výši 10 tisíc korun a také cenu, kterou speciálně pro tuto soutěž vyrobí Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská v Kamenickém Šenově. Dále jsou pak vyhlašována dvě zvláštní ocenění, a to právě Cena čtenářů a Cena Libereckého kraje za mimořádný přínos v oblasti literatury.
/ Pavel Šubrt

pozdní sběr

JIČÍN – Na cestopisnou přednášku Jiřího Kafky o Chile jsou návštěvníci zváni ve středu 22. března. Milovníci piva se mohou těšit na představení pivovaru Čtyři lípy z Libáně 29. března v pobočce knihovny. (ms, Jičínský zpravodaj)

VRATISLAVICE, LIBEREC – O dvou nadcházejících víkendech budou mít návštěvníci Rodného domu Ferdinanda Porscheho ve Vratislavicích nad Nisou možnost si prohlédnout originální výstavu 26. ročníku Salonu filmových klapek. Projekt spojující výtvarné a filmové umění pravidelně ze svého výtěžku podporuje snímky začínajících filmařů a je nedílnou součástí doprovodného programu Zlín Film Festivalu.
Obyčejné dřevěné klapky opět povýšili na umělecká díla takoví autoři jako je Jaroslav Němeček, Ilja Hartinger, Stanislav Žampach, Michal Škapa nebo Josef Velčovský. Herečka a výtvarnice Iva Hüttnerová se dokonce letos do projektu zapojila už podvacáté. (Genus)

 # Ze státních hradů a zámků v Libereckém kraji prošla před letošní sezonou nejvýraznější proměnou část expozice na Frýdlantu na Liberecku. Dosavadní zámecké interiéry přibližovaly druhou polovinu 19. století, nyní zachycují jejich podobu ze 30. let 20. století za vlastnictví posledních členů hraběcí rodiny Clam-Gallasů.

Základní vstupné na státní hrady a zámky v kraji je od 140 do 240 korun. Mezi další novinky sezony patří, že na hrady Bezděz na Českolipsku a Trosky budou moci přijít návštěvníci se psy. Musejí ale počítat s tím, že na obou památkách nebudou moci jít se zvířaty do všech jejich částí.
Na hradě Grabštejn si budou v letošní sezoně připomínat rod Harrachů hranými prohlídkami, zámek Hrubý Rohozec bude kromě jiného lákat na varhanní soboty a zámek Lemberk bude mít panelovou výstavu o svaté Zdislavě, od jejíž smrti loni uplynulo 770 let. Zámek v Zákupech bude mít panelovou výstavu na nádvoří spojenou s dvěma představiteli rodu Habsburků, navíc na toto téma chystá i kostýmované prohlídky. Zaměřené budou na císařovnu-vdovu Karolínu Augustu a následníka trůnu, arcivévodu Františka Ferdinanda d'Este. (Genus)

#

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
***fefik.sorry@seznam.cz* * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!**
všechna čísla naleznete na internetu: *knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaj*